Evropský parlament
2024-2029

Výbor pro zahraniční věci

2025/2251(INI)

24.3.2026

NÁVRH ZPRÁVY

o zprávě Komise o Bosně a Hercegovině za rok 2025
(2025/2251(INI))

Výbor pro zahraniční věci

Zpravodaj: Ondřej Kolář

PR_INI

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....9

PŘÍLOHA: ZVEŘEJŇOVÁNÍ PODNĚTŮ 10

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o zprávě Komise o Bosně a Hercegovině za rok 2025

(2025/2251(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na Dohodu o stabilizaci a přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Bosnou a Hercegovinou na straně druhé[1], která vstoupila v platnost dne 1. června 2015,

– s ohledem na žádost Bosny a Hercegoviny o členství v EU podanou dne 15. února 2016,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 29. května 2019 nazvané „Stanovisko Komise k žádosti Bosny a Hercegoviny o členství v Evropské unii“ (COM(2019)0261),

– s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 15. prosince 2022, kterými byl Bosně a Hercegovině udělen status kandidátské země EU,

– s ohledem na závěry Evropské rady ze dne 22. března 2024 a na rozhodnutí zahájit přístupová jednání s Bosnou a Hercegovinou,

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1529 ze dne 15. září 2021, kterým se zřizuje Nástroj předvstupní pomoci (NPP III)[2],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1449 ze dne 14. května 2024 o zřízení nástroje pro reformy a růst pro země západního Balkánu[3],

– s ohledem na prohlášení přijaté na summitu EU a zemí západního Balkánu dne 17. prosince 2025 v Bruselu,

– s ohledem na závěry předsednictví Rady ze dne 16. prosince 2025 o rozšíření,

– s ohledem na berlínský proces zahájený dne 28. srpna 2014,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 6. října 2020 nazvané „Hospodářský a investiční plán pro západní Balkán“ (COM(2020)0641),

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 8. listopadu 2023 nazvané „Nový plán růstu pro západní Balkán“(COM(2023)0691),

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 20. března 2024 o předvstupních reformách a přezkumech předvstupní politiky (COM(2024)0146),

[1] Úř. věst. L 164, 30.6.2015, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2015/997/oj.
[2] Úř. věst. L 330, 20.9.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
[3] Úř. věst. L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 4. listopadu 2025 nazvané „Sdělení o politice rozšíření EU pro rok 2025“ (COM(2025)0690) a na doprovodný pracovní dokument útvarů Komise nazvaný „Zpráva o Bosně a Hercegovině za rok 2025“ (SWD(2025)0751),

– s ohledem na přehled a hodnocení země provedené Komisí ze dne 2. června 2025 se zaměřením na program Bosny a Hercegoviny v oblasti hospodářských reforem a na společné závěry ze zasedání v rámci hospodářského a finančního dialogu s regionálními partnery, které proběhlo dne 13. května 2025,

– s ohledem na páté zasedání Rady stabilizace a přidružení EU – Bosna a Hercegovina, které se konalo dne 19. července 2023, a na osmé zasedání Výboru pro stabilizaci a přidružení EU – Bosna a Hercegovina, které proběhlo dne 11. září 2025,

– s ohledem na výsledky sedmé a osmé schůze Parlamentního výboru pro stabilizaci a přidružení EU-Bosna a Hercegovina, které se konaly ve dnech 17. a 18. září 2025 a 11. a 12. března 2026,

– s ohledem na odbornou zprávu o otázkách právního státu v Bosně a Hercegovině ze dne 5. prosince 2019,

– s ohledem na zprávy vysokého představitele pro provádění mírové dohody v Bosně a Hercegovině předložené generálnímu tajemníkovi OSN dne 6. května 2025 (67. zpráva) a 31. října 2025 (68. zpráva),

– s ohledem na rezoluci Rady bezpečnosti OSN 2795 (2025) ze dne 31. října 2025, kterou se prodlužuje mandát sil pod vedením EU v Bosně a Hercegovině (EUFOR) do 31. října 2026,

– s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN 78/282 ze dne 23. května 2024, jíž byl 11. červenec vyhlášen Mezinárodním dnem reflexe a připomínání genocidy v Srebrenici v roce 1995,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Bosně a Hercegovině,

– s ohledem na článek 55 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A8–0000/2026),

A. vzhledem k tomu, že Bosna a Hercegovina usiluje o euroatlantickou integraci v zájmu udržitelného míru, demokracie a dlouhodobé prosperity;

B. vzhledem k tomu, že každá kandidátská země je posuzována na základě svých vlastních zásluh;

C. vzhledem k tomu, že Bosna a Hercegovina zůstává pod mezinárodním dohledem stanoveným v Daytonské mírové dohodě;

Odhodlání přistoupit k EU

1. podporuje přistoupení Bosny a Hercegoviny k EU na základě jednoty, svrchovanosti a územní celistvosti; připomíná, že pokrok je založen na zásluhách a vyžaduje reformy na ochranu demokratických institucí, prosazování právního státu, boj proti korupci a organizované trestné činnosti a zajištění základních práv a rovnosti pro všechny občany a konstitutivní národy;

2. naléhavě vyzývá politické představitele Bosny a Hercegoviny, aby znovu potvrdili svůj závazek směřovat ke strategickému cíli přistoupení k EU a provedli nezbytné reformy a kroky stanovené Komisí s cílem neprodleně zahájit přístupová jednání;

3. zdůrazňuje klíčovou úlohu parlamentu Bosny a Hercegoviny v procesu přistoupení; vybízí jej, aby upřednostňoval reformy související s EU a zapojil se do konstruktivního dialogu s cílem zajistit účinný a nerušený legislativní proces; vyzývá k přijetí zákona o Vysoké radě pro soudnictví a státní zastupitelství Bosny a Hercegoviny a zákona o soudech v souladu s evropskými normami;

4. vyzývá Radu ministrů Bosny a Hercegoviny, aby urychleně jmenovala hlavního vyjednavače pro přístupová jednání Bosny a Hercegoviny; vybízí orgány Bosny a Hercegoviny, aby na všech úrovních koordinovaly harmonizaci s *acquis* EU;

5. vyjadřuje politování nad tím, že přetrvávají politické rozpory, separatistické úsilí a zmocňování se státu, což desetiletí po válce podkopává důvěru veřejnosti a urychluje odliv mozků;

6. vítá rozhodnutí shromáždění entity Republika srbská zrušit zákony, které Ústavní soud Bosny a Hercegoviny shledal protiústavními; odsuzuje pokračující štvavou a hanlivou rétoriku a separatistickou politiku vedení Republiky srbské, které oslabují Bosnu a Hercegovinu a podkopávají její cestu k přistoupení;

7. vítá skutečnost, že Bosna a Hercegovina nadále postupuje v plném souladu se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou EU, včetně sankcí přijatých v reakci na ruskou útočnou válku proti Ukrajině, a naléhavě vyzývá k jejich účinnému provádění a prosazování;

8. znovu vyjadřuje svou podporu Úřadu vysokého zástupce a operaci EUFOR Althea a vyjadřuje politování nad tím, že Bosna a Hercegovina je i nadále na těchto institucích závislá, uznává však jejich zásadní úlohu při ochraně míru a stability;

9. je znepokojen nepřátelskými dezinformacemi a zahraničním vměšováním aktérů ze třetích zemí v Bosně a Hercegovině; vyzývá Bosnu a Hercegovinu, aby podnikla rozhodné kroky k boji proti těmto hrozbám a k posílení odolnosti společnosti;

10. vítá zapojení Bosny a Hercegoviny do Parlamentního výboru pro stabilizaci a přidružení Bosny a Hercegoviny;

Demokracie a právní stát

11. vyjadřuje politování nad tím, že političtí aktéři Bosny a Hercegoviny dosud nepřijali nezbytné ústavní a volební reformy, které by zajistily, aby všichni občané mohli uplatňovat svá politická práva;

12. naléhavě vyzývá orgány Bosny a Hercegoviny, aby provedly mezinárodní doporučení k posílení integrity, důvěryhodnosti a transparentnosti volebního procesu, týkající se mimo jiné financování stran a kampaní, politické reklamy a registrace stran;

13. zdůrazňuje, že decentralizace je slučitelná s členstvím v EU, nicméně Bosna a Hercegovina musí sladit svůj ústavní rámec se standardy EU a zajistit, aby její orgány účinně fungovaly, a mohly tak plně převzít závazky vyplývající z členství v EU;

14. naléhavě vyzývá entitu Republika srbská, aby dodržovala a prováděla rozhodnutí Ústavního soudu Bosny a Hercegoviny a dodržovala ústavní pořádek;

15. zdůrazňuje ústřední úlohu právního státu v demokratické transformaci; vyzývá k urychlené reformě soudnictví s cílem posílit nezávislost, profesionalitu, odpovědnost a účinnost soudnictví;

16. se znepokojením bere na vědomí omezený pokrok, jehož bylo dosaženo v boji proti rozsáhlé korupci a rostoucím známkám zmocňování se státu; naléhavě vyzývá politické orgány, aby přijaly okamžitá a konkrétní opatření na státní úrovni a na úrovni entit a aby posílily spolupráci mezi protikorupčními orgány, policií a státním zastupitelstvím;

17. vyzývá Bosnu a Hercegovinu, aby řešila systémové nedostatky v boji proti organizované trestné činnosti zlepšením operativní spolupráce mezi donucovacími orgány na státní úrovni a na úrovni entit; vítá donucovací operace podporované Europolem;

18. naléhavě vyzývá Bosnu a Hercegovinu, aby řešila nedostatky ve svých rámcích pro boj proti praní peněz a financování terorismu s cílem zabránit zařazení na šedou listinu;

19. vyzývá Bosnu a Hercegovinu, aby dosáhla souladu s vízovou politikou EU a v mezidobí uplatňovala další bezpečnostní opatření;

20. vyzývá k posílení veřejné správy a vytvoření profesionální a odpolitizované veřejné služby, jejíž úředníci budou jmenováni na základě zásluh, k posílení kapacit koordinátorů reforem na úrovni entit a k celostátní koordinaci politik;

Základní svobody a lidská práva

21. zdůrazňuje, že svobodné a pluralitní sdělovací prostředky jsou základem demokracie; je znepokojen nedostatkem finančních prostředků pro veřejnoprávní vysílání Bosny a Hercegoviny a naléhavě vyzývá orgány, aby zajistily jeho udržitelné financování;

22. důrazně odsuzuje útoky, hrozby, zastrašování, politický tlak a strategické žaloby proti účasti veřejnosti namířené proti novinářům, zejména ze strany vysoce postavených politických představitelů;

23. vyzývá Bosnu a Hercegovinu, aby plně chránila svobodu shromažďování a sdružování v celé zemi; vyzývá orgány Republiky srbské, aby respektovaly rozhodnutí Ústavního soudu, kterým se zrušuje zákon o „zahraničních agentech“;

24. odsuzuje útoky, diskriminaci a nenávistné projevy namířené proti menšinám a vyzývá k rychlým a účinným právním krokům; vyzývá Bosnu a Hercegovinu, aby přijala celostátní strategii pro plnou účast menšin na veřejném a politickém životě;

25. vyzývá k většímu úsilí, pokud jde o rovnost žen a mužů a zvýšení účasti žen na veřejném a politickém životě;

26. vybízí k dlouhodobým řešením pro inkluzivní, spravedlivé a odpolitizované vzdělávání, které podporuje porozumění a usmíření;

27. připomíná, že Bosna a Hercegovina by měla převzít plnou odpovědnost za řízení migrace, účinně provádět zákon o ochraně hranic, zajistit dostatečný počet příslušníků pohraniční policie a zaručit dostupná, účinná a spravedlivá azylová řízení;

Dobré sousedské vztahy a usmíření

28. vítá aktivní roli Bosny a Hercegoviny v regionální spolupráci; zdůrazňuje, že dobré sousedské vztahy jsou klíčovým prvkem procesu rozšíření;

29. zdůrazňuje význam usmíření v Bosně a Hercegovině a naléhavě vyzývá orgány, aby zajistily přístup k pravdě, spravedlnosti a nápravě, včetně celostátní právní ochrany a odškodnění civilních obětí válečných zločinů;

30. odmítá historický revizionismus, popírání genocidy, oslavování válečných zločinců a zpochybňování ověřených faktů a nezávislosti a nestrannosti domácích a mezinárodních tribunálů, zejména ze strany politických aktérů;

31. naléhavě vyzývá Bosnu a Hercegovinu, aby účinně prováděla revidovanou národní strategii pro válečné zločiny a dále posilovala regionální justiční spolupráci, včetně vydávání podezřelých osob;

Sociální a hospodářské reformy

32. vítá program reforem Bosny a Hercegoviny a naléhavě vyzývá k jeho urychlenému provedení; připomíná, že Bosna a Hercegovina může stále využívat přidělené prostředky ve výši 976,6 milionu EUR;

33. naléhavě vyzývá Bosnu a Hercegovinu, aby vytvořila institucionální rámec pro správu finančních prostředků EU a jmenovala národního koordinátora NPP III;

34. vítá návrh Komise zahájit jednání se západním Balkánem o přistoupení k režimu EU „roaming za domácích podmínek“;

35. vybízí Bosnu a Hercegovinu, aby podnikla kroky ke vstupu do jednotné oblasti pro platby v eurech;

36. vyzývá Bosnu a Hercegovinu, aby reformovala zadávání veřejných zakázek v souladu s pravidly EU, posílila dohled, kapacitu a koordinaci na státní úrovni a na úrovni entit a zajistila transparentní a konkurenceschopné postupy odolné vůči korupci;

Energie, životní prostředí a konektivita

37. vybízí Bosnu a Hercegovinu, aby modernizovala svá pravidla pro trh s elektřinou a plynem v souladu s třetím energetickým balíčkem EU, zajistila transparentnost a konkurenceschopnost a propojila vnitrostátní energetické systémy s regionálními sítěmi a sítěmi EU s cílem zvýšit účinnost a bezpečnost;

38. vyzývá Bosnu a Hercegovinu, aby přijala zákony a strategii v oblasti klimatu, sladila je s právními předpisy EU v oblasti životního prostředí, zajistila strategické a transparentní plánování investic a zlepšila ochranu biologické rozmanitosti;

39. naléhavě vyzývá Bosnu a Hercegovinu, aby zavedla integrované hospodaření s vodou a odpadními vodami, účinnou prevenci povodní a celostátní strategii boje proti znečištění ovzduší;

40. vyzývá Bosnu a Hercegovinu, aby zlepšila dopravní sítě a přeshraniční spolupráci a pokročila v klíčových regionálních infrastrukturních projektech;

°

° °

41. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi, Předsednictvu, Radě ministrů a Parlamentnímu shromáždění Bosny a Hercegoviny, vládám a parlamentům Federace Bosny a Hercegoviny, entity Republika srbská a Distriktu Brčko a Úřadu vysokého představitele.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Tato zpráva reflektuje zprávu Komise o Bosně a Hercegovině za rok 2025. Zaměřuje se především na závazek Bosny a Hercegoviny k přistoupení k Evropské unii (EU), na demokracii a právní stát, základní svobody, lidská práva, dobré sousedské vztahy a usmíření a sociálně-ekonomické reformy, které mají pro integraci země do EU zásadní význam.

V poslední době vypukla politická krize, která otřásla stabilitou a prosperitou Bosny a Hercegoviny, jakož i její možností stát se v blízké budoucnosti členem EU. Zástupci země nemohou mezi sebou dosáhnout dohody a země se i nadále potýká s neshodami ohledně důležitých vnitřních záležitostí, což může ohrozit její rozvoj a připravit obyvatele o možnost žít v prosperitě a vede mimo jiné k závažnému odlivu mozků, hrozbě odtržení a celkové nestabilitě.

Vedoucí představitelé, jako je Milorad Dodik, a ti, kteří zpochybňují státní instituce a prohlášení Úřadu vysokého zástupce pro Bosnu a Hercegovinu, rovněž aktivně spolupracují s ruskými zástupci a těmito vazbami ohrožují zemi i region, činí Bosnu a Hercegovinu zemí, která se mnoho let od Daytonské dohody stále nezotavila a která je bohužel stále závislá na prodloužení mandátu EUFOR.

Zpráva důrazně vyzývá představitele Bosny a Hercegoviny, aby spolupracovali v zájmu země a jejího brzkého přistoupení k EU. Vyzývá ke jmenování hlavního vyjednavače pro přistoupení k EU a k přijetí zákona o Vysoké radě pro soudnictví a státní zastupitelství a zákona o soudech s cílem zahájit formální jednání o vstupu do EU. Zdůrazňuje potřebu naléhavých reforem, protikorupčních opatření, nezávislosti soudnictví a podporuje organizace občanské společnosti a svobodné sdělovací prostředky. Zpráva odsuzuje separatistické politiky v Republice srbské a zahraniční hybridní vměšování, zejména ze strany Ruska, a zdůrazňuje, že je třeba posílit demokratické instituce Bosny a Hercegoviny a bojovat proti ohrožení stability. V neposlední řadě je cílem zprávy podpořit pokrok při slaďování energetické politiky s normami EU, prosazování environmentální udržitelnosti prostřednictvím legislativy v oblasti klimatu a iniciativ týkajících se biologické rozmanitosti a posilování konektivity prostřednictvím zlepšování infrastruktury, podpora ekologické a digitální transformace a účinného zvládání povodní a znečištění ovzduší.

Cílem zprávy je potvrdit nezvratnou a dlouhodobou podporu Evropského parlamentu pro členství Bosny a Hercegoviny v EU. Evropský parlament stojí za Bosnou a Hercegovinou a jejími občany ze všech částí společnosti a menšin při budování silné prosperující země, jejíž budoucnost je v EU. Bosna a Hercegovina zaujímá na západním Balkáně důležité postavení a je klíčovou součástí programu rozšíření Evropské unie. Hraje významnou úlohu při posilování stability, hospodářského rozvoje a soudržnosti na celém evropském kontinentu. Hospodářské příležitosti země, bohaté kulturní dědictví a vůle lidí zdůrazňují její hodnotu při budování jednotnější a odolnější Evropy. Evropský parlament je ve spolupráci s dalšími partnery i nadále odhodlán podporovat Bosnu a Hercegovinu na její cestě k plné integraci do Evropské unie.

PŘÍLOHA: ZVEŘEJŇOVÁNÍ PODNĚTŮ

Zpravodaj v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že do své zprávy zahrnul podněty k záležitostem týkajícím se předmětu spisu, které při vypracovávání návrhu zprávy obdržel od zástupců zájmových skupin spadajících do oblasti působnosti interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti[1] nebo představitelů orgánů třetích zemí, včetně jejich diplomatických misí a velvyslanectví:

1. Zástupci zájmových skupin spadající do oblasti působnosti interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti
Directorate-General for Enlargement and Eastern Neighbourhood, European Commission
European External Action Service
Association of BiH Journalists
WestBalkaNet: Regional Forum for Democracy, Reconciliation and Strategic Analyses
Initiative for Monitoring the European Integration of BiH
The European Committee of the Regions
2. Představitelé orgánů třetích zemí, včetně jejich diplomatických misí a velvyslanectví
Mission of Bosnia and Herzegovina to the EU
Directorate for European Integration of the Council of Ministers of BiH
House of Representatives, Parliament of BiH
BiH Presidency
OHR Office
EUFOR-Althea Mission Command

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodaje.

Pokud jsou na seznamu uvedena jména, funkce, případně jména i funkce fyzických osob, zpravodaj prohlašuje, že příslušné fyzické osoby byly seznámeny s prohlášením Evropského parlamentu o ochraně osobních údajů č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), které stanoví podmínky platné pro zpracování jejich osobních údajů a práva související s tímto zpracováním.

[1] Interinstitucionální dohoda z května 2021 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o povinném rejstříku transparentnosti (Úř. věst. L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).